

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 12.10.2004
KOM(2004) 642 lopullinen

2004/0239 (COD)

Ehdotus:

NEUVOSTON JA EUROOPAN PARLAMENTIN SUOSITUS

**eurooppalaisen yhteistyön jatkamisesta korkea-asteen koulutuksen laadun
varmistamisessa**

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Ministerineuvosto antoi 24 päivänä syyskuuta 1998 suosituksen eurooppalaisesta yhteistyöstä korkeakouluopetuksen laadun arvioinnissa.¹ Suosituksessa kehoitetaan jäsenvaltioita tukemaan tai perustamaan laadunarviointijärjestelmiä sekä kannustamaan korkea-asteen oppilaitoksia ja toimivaltaisia viranomaisia yhteistyöhön ja kokemusten vaihtoon. Lisäksi siinä pyydetään komissiota tukemaan tällaista yhteistyötä ja laatimaan kertomus, joka koskee suosituksen tavoitteiden täytäntöönpanoa yhteisön ja jäsenvaltioiden tasolla.

Komission kertomuksesta käy ilmi, että laadunvarmistusjärjestelmien perustamisessa ja yhteistyön parantamisessa on edistytty merkittävästi. Kehitys on myönteistä muttei riittävää. Kauaskantoisemmat toimenpiteet ovat tarpeen, jotta Euroopan korkeakoulutuksen suorituskyky paranisi ja siitä saatava kuva olisi avoimempi ja luotettavampi Euroopan kansalaisten ja muiden maanosien opiskelijoiden ja tutkijoiden keskuudessa. Suosituksen täytäntöönpanon tarkastelun jälkeen komissiota kehoitetaan näin ollen antamaan täytäntöönpanokertomuksen lisäksi myös ehdotus neuvoston ja Euroopan parlamentin uudeksi suositukseksi.

Vastaavasti komissio pyytää neuvostoa ja Euroopan parlamenttia antamaan uuden suosituksen, joka perustuisi vuoden 1998 suositukseen ja joka edistäisi konkreettisella tavalla laadunvarmistusjärjestelmien ja arviointien vastavuoroista tunnustamista Euroopassa. Näissä perusteluissa selitetään suositusehdotuksessa mainitut viisi vaihetta, jotka esitetään kursivoituina.

2. VIISI VAIHETTA VASTAVUOROISEEN TUNNUSTAMISEEN

A. Sisäiset laadunvarmistusmenetelmät

”vaativat kaikkia alueellaan toimivia korkeakoululaitoksia ottamaan käyttöön tai kehittämään tiukat sisäiset laadunvarmistusmenetelmät.”

Korkea-asteen oppilaitosten muodostamat järjestöt ja verkostot ovat tehneet useita komission tukemia aloitteita oppilaitosten sisäisen laatu järjestelmän (eli laatukulttuurin) kehittämiseksi, kuten jäljempänä 3.3 kohdasta käy ilmi. Laatu järjestelmiä ei kuitenkaan aktiivisesti pidetä yllä eikä kehitetä kaikkialla Euroopassa yhtäläisesti. Tätä käytäntöä, joka liittyy oppilaitosten henkilöstöön ja hallintotapaan, on tarpeen levittää laajemmalti eurooppalaisiin oppilaitoksiin osana ulkoista arviointia ja sen vankkana perustana. Komissio kartoittaa alalla saavutettua edistystä ja jatkaa laatu järjestelmiä koskevien aloitteiden tukemista.

B. Yhteiset standardit, toimintamenetelmät ja ohjeistot

”vaativat kaikkia alueellaan toimivia laadunvarmistus- tai akkreditointielimiä noudattamaan arvioinneissaan riippumattomuutta, soveltamaan syyskuussa 1998 annetussa neuvoston suosituksessa esitettyjä laadunarvioinnin pääpiirteitä ja soveltamaan arvioinneissaan yhteisiä standardeja, toimintamenetelmiä ja ohjeistoja.”

¹ Eurooppalaisesta yhteistyöstä korkeakouluopetuksen laadun arvioinnissa 24 päivänä syyskuuta 1998 annettu neuvoston suositus (98/561/EY), EYVL L 270, 7.10.1998, s. 56.

Berliinissä syyskuussa 2003 kokoontuneet opetusministerit antoivat ENQA:lle mandaatin, jossa he kehittivät ENQA:ta jäsentensä kautta ja yhteistyössä EUA:n, EURASHE:n ja ESIB:n kanssa kehittämään ”yhteiset laadunvarmistamisen standardit, toimintamenetelmät ja ohjeistot”. ENQA on aloittanut mandaatin mukaisen toiminnan ja antaa Bolognan seurantarvymän välityksellä raporttinsa seuraavalle ministerikokoukselle Bergenissä toukokuussa 2005. Komission kanta mandaatin tähän osaan on seuraava:

Standardit, perusteet tai vertailukohdat

Tässä yhteydessä standardeilla tarkoitetaan perusteita tai vertailukohtia, joita laadunvarmistuselimet käyttävät arvioidessaan tai akkreditoidessaan oppilaitoksia tai ohjelmia. Yhteiset standardit eivät kuitenkaan saa muuttua pakottaviksi. Standardeja olisi käytettävä vertailukohtina, jotta puhuttaisiin samasta asiasta. Elinten olisi yksilöitävä ja julkistettava soveltamansa standardit ja suhteutettava ne yhteisiin vertailukohtiin. Vertailukohtien odotetaan parantavan avoimuutta ja vertailtavuutta Euroopassa. Ne auttaisivat erottamaan opinto-ohjelmien yhtäläisyyksiä ja eroja yhdenmukaistamatta ohjelmia. Yliopistoilla ja muilla korkea-asteen oppilaitoksilla olisi oltava vapaus olla erilaisia, innovoida ja kehittää toimintaansa sovittuja standardeja pidemmälle.

Kaksi standardiryhmää on nousemassa muiden edelle: sisäisten laadunvarmistusmenetelmien käyttöönotto sekä oppimistulosten ja ammattipätevyyksien käyttö. Jotta vertailukohdat olisivat käyttökelpoisia, niitä olisi päivitettävä säännöllisesti ja siten, että ne pysyisivät uusien tietojen ja yhteiskunnan muuttuvien tarpeiden tasalla. Päivitys voitaisiin suorittaa esimerkiksi kokoamalla sidosryhmien edustajien paneeleja, joihin kuuluisi korkea-asteen oppilaitosten opettajia, asiantuntijoita sekä alalla aktiivisesti toimivia valmistuneita opiskelijoita. Komissio aikoo kutsua ensimmäiset sidosryhmien edustajista koostuvat paneelit koolle lukuvuonna 2004–2005.

Toimintamenetelmät

ENQA:n tutkimuksesta² käy ilmi, että neuvoston vuonna 1998 antamassa suosituksessa esitetty toiminnan perusmenetelmä on osoittautunut käyttökelpoiseksi ja että se on suurimmaksi osaksi käytössä useimmissa arvioinneissa. Berliinin ministerikokouksessa tämä EU:ssa käytettäväksi suositeltu menettely siirrettiin osaksi laajempaa Bolognan prosessia. Mandaatin tätä osaa koskevasta toiminnasta toivotaan saatavan tulokseksi ENQA:n käsikirja laadunvarmistusmenettelyistä. Se sisältäisi yhteisesti hyväksyttyjä, jäsenvaltioiden hyviin toimintatapoihin perustuvia malleja tai sovittuja menettelyjä. Komission käsityksen mukaan tällaisen käsikirjan julkaiseminen olisi suotavaa. Vuonna 1998 annetun neuvoston suosituksen sekä vuoden 2003 Berliinin kommunikation mukaisesti komissio odottaa kansainvälisten toimijoiden osallistuvan aktiivisesti elinten hallintoon ja arviointeihin.

Ohjeistot

Ohjeistot tarkoittavat periaatteita, joita on noudatettava ulkoisessa arvioinnissa. Yhteiset ohjeistot tai periaatteet laaditaan ENQA:n saaman mandaatin puitteissa. Jotkin näistä periaatteista voidaan jo yksilöidä, esimerkiksi korkea-asteen oppilaitosten autonomia, ulkoisten elinten julkinen vastuuvastuu ja riippumattomuus sekä oikeasuhteisuus ja oikeudenmukaisuus. Tätä osaa koskevan toiminnan toivotaan johtavan sellaisten

² Quality Procedures in European Higher Education – An ENQA Survey, ENQA Occasional Papers 5, huhtikuu 2003. <http://www.enqa.net/texts/procedures.pdf>

eurooppalaisen laadunvarmistuksen periaatteiden vahvistamiseen, joihin kaikki sidosryhmät voisivat sitoutua ja jotka sisällytettäisiin myös ENQA:n käsikirjaan.

C. Euroopan laadunvarmistus- ja akkreditointielinten rekisteri

”kannustavat laadunvarmistus- ja akkreditointielimiä perustamaan yhdessä korkea-asteen koulutusta edustavien järjestöjen kanssa liitteen mukaisen ’Euroopan laadunvarmistus- ja akkreditointielinten rekisterin’ ja määrittelemään rekisteröintiedellytykset.”

Ulkoisilla arvioinneilla on suurempi vaikutus, jos kyseinen laadunvarmistuselin täyttää riippumattomuutta ja ammatillista pätevyyttä koskevat korkeat vaatimukset. Tästä syystä ehdotetaan, että Euroopassa toimivien laadunvarmistuselinien olisi itsensä oltava säännöllisesti tarkastelun kohteena. Tällaisen arvioinnin tulokset olisi julkistettava. Berliinissä kokoontuneet ministerit ovat kehottaneet ENQA:ta ja kumppaneita ”etsimään keinoja riittävän vertaisarviointijärjestelmän varmistamiseksi laatujärjestelmissä ja/tai akkreditointivirastoissa tai -elimissä”. Laadunvarmistuselinien arvioinnin tuloksena olisi vahvistettava Euroopan laadunvarmistus- ja akkreditointielinten rekisteri (luettelo tai tietokeskus), joka kattaa julkiset, yksityiset ja ammatilliset elimet, jotka toimivat Euroopassa tai ovat sinne sijoittautuneita ja joiden perusta on alueellinen, kansallinen, kansainvälinen tai yhteisöön pohjautuva. Rekisterin julkaiseminen Internetissä edistäisi arviointi- ja akkreditointijärjestelmien ja arviointien hyväksyntää ja helpottaisi välillisesti tutkintojen tunnustamista Euroopassa ja sen ulkopuolella.

Lisäksi olisi vahvistettava elimille asetettavat edellytykset, toisin sanoen määriteltävä, millainen on hyvä laadunvarmistuselin, ja samoin olisi vahvistettava tällaiseen arviointiin liittyvät toimintamenetelmät ja ohjeistot. Olisi laadittava arviointijärjestelmä, johon kuuluisi eri sidosryhmien, toisin sanoen korkea-asteen oppilaitosten, opiskelijoiden, työmarkkinaosapuolten ja ammatillisten elinten, hallitusten ja laadunvarmistuselinien keskinäinen valvonta.

Rekisteri merkitsisi käytännössä sitä, että Euroopassa toimivat ENQA:n nykyiset ja tulevat jäsenet ja muut laadunvarmistuselimet joutuisivat itse laadunvarmistuksen ja arvioinnin kohteeksi. Useimmilla laadunvarmistuselimillä ei olisi vaikeuksia täyttää asetettuja edellytyksiä, ja ne saisivat laatumerkin. Jäsen ehdokkaita kannustettaisiin parantamaan toimintansa tasoa, ennen kuin ne hyväksytään täysjäseniksi. Niille annettaisiin erityistä tukea, jonka avulla ne voisivat kehittää valmiuksiaan.

D. Korkea-asteen oppilaitosten vapaus valita laadunvarmistuselin

”mahdollistavat sen, että niiden alueella toimivat korkeakoululaitokset voivat valita Euroopan rekisteriin merkittyjen laadunvarmistus- ja akkreditointielinten joukosta sen, joka parhaiten vastaa niiden tarpeita ja profiilia.”

Korkea-asteen oppilaitoksille olisi annettava vapaus valita laadunvarmistuselin, joka parhaiten vastaa niiden tarpeita, edellyttäen että kyseinen elin mainitaan rekisterissä ja että asianomainen valtio tunnustaa kyseisen elimen riippumattomuuden ja luotettavuuden. Tällainen laadunvarmistuselin voi sijaita toisessa Euroopan maassa. Korkea-asteen oppilaitoksia olisi kannustettava laatimaan akkreditointistrategia. Niiden olisi otettava aktiivinen ote akkreditointiin ja harkittava, minkä tyyppinen akkreditointi edistää parhaiten niiden etuja. Tällaisen strategian pohjalta ne voivat valita alueellisen, kansallisen tai kansainvälisen akkreditoinnin.

E. Jäsenvaltioiden toimivalta hyväksyä arvioinnit ja tehdä niiden mukaiset päätelmät

”hyväksyvät kaikkien Euroopan rekisteriin merkittyjen laadunvarmistus- ja akkreditointielinten tekemät arviot perustaksi korkeakoululaitosten toimiluvan myöntämistä tai rahoitusta koskeville päätöksille, mukaan luettuna opintotukien ja -lainojen myöntämisedellytykset.”

Jäsenvaltiot vastaavat kansallisten laadunvarmistusjärjestelmiensä organisoinnista. Ne määrittelevät tutkintojen tunnustamista koskevat kansalliset puitteet. Ne antavat korkea-asteen oppilaitoksille oikeuden myöntää tutkintotodistuksia (toimilupa). Jäsenvaltiot rahoittavat useimpia korkea-asteen oppilaitoksia samoin kuin opintolainoja ja -tukia. Näin ollen jäsenvaltiot päättävät, millaista laadunvarmistusta tai akkreditointia ne tarvitsevat tehdessään toimilupia ja rahoitusta koskevia päätöksiä.

Täyttäessään näitä velvoitteitaan jäsenvaltiot tukeutuvat yhä suuremmassa määrin oman kansallisen laadunvarmistuselimensä (tai -elintensä) tekemiin arviointeihin. Joissain tapauksissa³ jäsenvaltiot ovat päättäneet hyväksyä mahdollisuuden tunnustaa toisessa Euroopan maassa toimivan laadunvarmistuselimen tekemä arviointi yhdenveroisena oman maan elinten arviointiin nähden. Itse asiassa kannattaa pohtia, onko jokaisen maan todella tarpeen perustaa oma laadunvarmistusjärjestelmä. Yhteistyöllä voitaisiin saada aikaan mittakaavaetuja ja synergioita, kun asiantuntijoita keskitetään ja objektiivisuus ja luotettavuus kasvaa. Belgia (Flander) ja Alankomaat ovat jopa päättäneet perustaa yhteisen akkreditointijärjestelmän. Näissä tapauksissa ulkomaisen laadunvarmistuselimen arviointi korvaisi kansallisen elimen arvioinnin, ja toimilupaa ja rahoitusta koskevat päätökset perustuisivat ulkomaiseen arviointiin.

Komissio katsoo, että muiden Euroopan maiden laadunvarmistuselinten mukaan ottaminen merkitsee myönteistä kehitystä. Näin aikaan saatu kilpailu antaisi laadunvarmistuselimille kimmokkeen kehittyä ja parantaa tarjoamiaan palveluja, ja samalla se nostaisi arvioinnin ja akkreditoinnin kansainväliselle, Euroopan tasolle. Tämä puolestaan auttaisi parantamaan tulosten laatua. Lisäksi se saattaa kannustaa laadunvarmistuselimiä erikoistumaan. Jotkin elimet voivat painottaa alueellisia, kansallisia tai eurooppalaisia tehtäviä. Toiset elimet taas saattavat keskittyä oppilaitosten arviointiin, tiettyihin aineisiin (esimerkiksi tekniikan alaan) tai aineryhmiin (kuten humanistiset ja yhteiskuntatieteet). Tällainen ovien avaaminen kansainväliselle laadunvarmistukselle tukisi tehokkaasti myös laadunvarmistusjärjestelmien sekä laadunvarmistukseen ja akkreditointiin liittyvien arviointien vastavuoroista tunnustamista ja siten ammattipätevyyskysien tunnustamista Euroopassa ja sen ulkopuolella, vaikka samalla aloitteiden tekeminen jää korkea-asteen oppilaitoksille ja kansallisille viranomaisille.

Vaihtoehtona voisi olla tilanne, jossa jäsenvaltiot säilyttäisivät oppilaitosten arvioinnin ja akkreditoinnin kansallisissa elimissä ja antaisivat korkea-asteen oppilaitosten hakea oppilaitosten kansallisen akkreditoinnin lisäksi ohjelmien akkreditointia ulkomailta. Korkea-asteen oppilaitokset tekisivät näin pikemminkin imagosyistä – kuten jo tapahtuukin teknisen alan ja liiketalouden koulutuksessa – kuin saadakseen suoraa valtionapua.

³ Alankomaat, Saksa ja Tanska.

Suurin osa arvioinnista ja akkreditoinnista tehdään kansalliselta tai alueelliselta pohjalta. On odotettavissa, että tällainen paikallisuonteinen toiminta muuttuu vertailukelpoisemmaksi ja eurooppalaisemmaksi, kun sovelletaan ”yhteisiä standardeja, toimintamenetelmiä ja ohjeistoja” ja käytetään ulkomaisia asiantuntijoita. Muutamissa tapauksissa kansainvälinen arviointi ja akkreditointi ovat mahdollisia. Hyvin kansainvälisillä aloilla, kuten kaupallisella alalla, lääketieteessä ja tekniikan alalla, korkea-asteen oppilaitokset tai niiden sponsorit (julkiset tai yksityiset) saattavat pitää kansainvälisiä laatumerkkejä hyödyllisinä imagon tai kuluttajansuojan kannalta. Integroidut opinto-ohjelmat, kuten yhteinen master-ohjelma (joint masters), edellyttävät luonnollisesti asianomaisten laadunvarmistuselinten yhteistyötä.

Komissio tukee yksittäisten ja yhteisten opinto-ohjelmien kansainvälisen arvioinnin ja akkreditoinnin perustamis- ja testausvaihetta, ja se on valmis tukemaan alakohtaisten ammatillisten järjestöjen aloitteita, joiden tarkoituksena on ottaa käyttöön esimerkiksi lääketieteen tai teknisen alan eurooppalainen akkreditointi. Ensivaiheessa komissio tukee muutamia Euroopan laajuisia akkreditointialoitteita vuosina 2004–2005. Eurooppalaisen akkreditoinnin puuttuessa kansallista akkreditointia laajempaa akkreditointia tarvitsevat korkea-asteen oppilaitokset saattavat pitää houkuttelevana vaihtoehtona hakea laatumerkkejä Euroopan ulkopuolelta, erityisesti yhdysvaltalaisilta laadunvarmistuselimiltä.

3. PÄÄTELMÄT

Edellä mainitut viisi vaihetta edellyttäisivät määrätietoisia toimia oppilaitosten, elinten, jäsenvaltioiden ja Euroopan tasolla. Oppilaitosten on otettava käyttöön tiukka sisäinen laatujärjestelmä ja laadittava akkreditointistrategia. Laadunvarmistuselinten olisi sovellettava täysimääräisesti vuoden 1998 suositusta ja valmistauduttava perinpohjaiseen arviointiin. Jäsenvaltioiden olisi tuettava korkea-asteen oppilaitoksiaan ja sallittava niiden autonomia, myös vapaus valita laadunvarmistuselimet. Jäsenvaltioiden olisi myös annettava laadunvarmistuselintensä toimia riippumattomasti ja yli kansallisten rajojen. Niiden olisi hyväksyttävä muissa Euroopan maissa tai Euroopan tasolla toimivien, luotettavien laadunvarmistuselinten tekemät arvioinnit. Eurooppalaisen yhteistyön tuloksena olisi laadittava luotettavien laadunvarmistus- ja akkreditointielinten eurooppalainen rekisteri (luettelo tai tietokeskus). Tällä tavalla voidaan toteuttaa vilkasta keskustelua herättänyt vastavuoroinen tunnustaminen.

Neuvoston ja Euroopan parlamentin uusi suositus antaisi voimakkaan sysäyksen johdonmukaisen eurooppalaisen laadunvarmistusjärjestelmän käyttöönotolle korkea-asteen koulutuksessa, parantaisi laatua, helpottaisi tutkintojen tunnustamista ja edistäisi liikkuvuutta.

Ehdotus:

NEUVOSTON JA EUROOPAN PARLAMENTIN SUOSITUS

eurooppalaisen yhteistyön jatkamisesta korkea-asteen koulutuksen laadun varmistamisessa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO JA EUROOPAN PARLAMENTTI, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 149 artiklan 4 kohdan ja 150 artiklan 5 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen⁴,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁵,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon⁶,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitettua menettelyä⁷,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Vaikka eurooppalaisesta yhteistyöstä korkeakouluopetuksen laadun arvioinnissa 24 päivänä syyskuuta 1998 annetun neuvoston suosituksen täytäntöönpano on ollut merkittävä saavutus, mikä käy ilmi 30 päivänä syyskuuta 2004 annetusta komission kertomuksesta, on vielä aihetta parantaa Euroopan korkea-asteen koulutuksen suorituskykyä, jotta koulutus muodostuisi entistä avoimemmaksi ja luotettavammaksi Euroopan kansalaisille ja muiden maanosien opiskelijoille ja tutkijoille.
- (2) Neuvoston suosituksessa kehoitetaan tukemaan ja tarpeen vaatiessa ottamaan käyttöön avoimia laadunarviointijärjestelmiä, ja melkein kaikki jäsenvaltiot ovat luoneet kansallisia järjestelmiä ja panneet alulle tai mahdollistaneet yhden tai useamman laadunvarmistus- tai akkreditointielimen perustamisen.
- (3) Neuvoston suosituksessa kehoitetaan luomaan laadunarviointijärjestelmiä, jotka perustuvat tiettyihin pääpiirteisiin, joihin kuuluvat ohjelmien tai laitosten sisäinen itsearviointi, ulkopuolisten suorittama tarkastelu sekä opiskelijoiden osallistuminen, tulosten julkaiseminen ja kansainvälinen osallistuminen.
- (4) Nämä pääpiirteet on yleisesti pantu täytäntöön kaikissa laadunvarmistusjärjestelmissä, ja Berliinissä syyskuussa 2003 kokoontuneet Euroopan opetusministerit vahvistivat ne

⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁵ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁶ EUVL C [...], [...], s. [...].

⁷ EUVL C [...], [...], s. [...].

osana Bolognan prosessia, jossa pyritään kohti Euroopan korkeakoulutusalueen toteutumista.

- (5) Eurooppalainen korkeakoulutuksen laadunarvioinnin yhteistyöverkosto (ENQA) perustettiin vuonna 2000, ja sen kasvavaan jäsenistöön kuuluu kaikkien jäsenvaltioiden laadunvarmistus- ja akkreditointielimiä.
- (6) Berliinissä syyskuussa 2003 kokoontuneet opetusministerit kehottivat ENQA:ta jäsentensä kautta ja yhteistyössä EUA:n, EURASHE:n ja ESIB:n kanssa kehittämään yhteiset laadunvarmistamisen standardit, toimintamenetelmät ja ohjeistot, etsimään keinoja riittävän vertaisarviointijärjestelmän varmistamiseksi laatu järjestelmissä ja/tai akkreditointivirastoissa tai -elimissä sekä raportoimaan seurantaryhmän kautta ministereille vuonna 2005.
- (7) On suotavaa laatia täydellinen luettelo tai rekisteri riippumattomista ja luotettavista Euroopassa toimivista laadunvarmistuselimistä, jotka voivat olla alueellisia tai kansallisia, yleisiä tai erikoistuneita, julkisia tai yksityisiä, voittoa tavoittelevia tai tavoittelemattomia ja jotka edistävät korkea-asteen koulutuksen avoimuutta ja auttavat ulkomailla suoritettujen tutkintojen ja opintojen tunnustamisessa.
- (8) Lissabonin strategian yhteydessä Barcelonassa maaliskuussa 2002 kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi päätelmänään, että Euroopan koulutusjärjestelmistä olisi tultava ”*laatunsa puolesta maailmanlaajuisia esikuvia*”⁸,

SUOSITTELEVAT, että jäsenvaltiot

A. vaativat kaikkia alueellaan toimivia korkeakoululaitoksia ottamaan käyttöön tai kehittämään tiukat sisäiset laadunvarmistusmenetelmät.

B. vaativat kaikkia alueellaan toimivia laadunvarmistus- tai akkreditointielimiä noudattamaan arvioinneissaan riippumattomuutta, soveltamaan syyskuussa 1998 annetussa neuvoston suosituksessa esitettyjä laadunarvioinnin pääpiirteitä ja soveltamaan arvioinneissaan yhteisiä standardeja, toimintamenetelmiä ja ohjeistoja.

C. kannustavat laadunvarmistus- ja akkreditointielimiä perustamaan yhdessä korkea-asteen koulutusta edustavien järjestöjen kanssa liitteen mukaisen ”Euroopan laadunvarmistus- ja akkreditointielinten rekisterin” ja määrittelemään rekisteröintiedellytykset.

D. mahdollistavat sen, että niiden alueella toimivat korkeakoululaitokset voivat valita Euroopan rekisteriin merkittyjen laadunvarmistus- ja akkreditointielinten joukosta sen, joka parhaiten vastaa niiden tarpeita ja profiilia.

E. hyväksyvät kaikkien Euroopan rekisteriin merkittyjen laadunvarmistus- ja akkreditointielinten tekemät arviot perustaksi korkeakoululaitosten toimiluvan myöntämistä tai rahoitusta koskeville päätöksille, mukaan luettuina opintotukien ja -lainojen myöntämisedellytykset.

⁸ Barcelonan Eurooppa-neuvosto – puheenjohtajan päätelmät.
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

II. KEHOTTAVAT komissiota

A. jatkamaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa korkeakoululaitosten, laadunvarmistus- ja akkreditointielinten, toimivaltaisten viranomaisten ja muiden alalla toimivien elinten välisen yhteistyön tukemista.

B. esittämään joka kolmas vuosi Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle kertomuksen laadunvarmistusjärjestelmien kehittämisestä eri jäsenvaltioissa ja alan eurooppalaisesta yhteistyöstä, sekä myös mainittujen tavoitteiden suhteen tapahtuneesta kehityksestä.

Tehty Brysselissä [...] päivänä [...]kuuta [...].

Neuvoston puolesta Parlamentin puolesta

Puheenjohtaja Puhemies

LIITE

”Euroopan laadunvarmistus- ja akkreditointielinten rekisteri”

Rekisterin olisi pidettävä luetteloa luotettavista elimistä, joiden arviointeihin jäsenvaltiot (ja niiden viranomaiset) voivat tukeutua. Sen olisi perustuttava seuraaville pääperiaatteille:

1. Luettelo olisi laadittava jäsenvaltioissa toimivien laadunvarmistus- ja akkreditointielinten edustajien ja korkeakoulualan (yliopistot ja muut korkea-asteen oppilaitokset, opiskelijat, yliopistojen opettajat ja tutkijat) sekä työmarkkinaosapuolten välisenä yhteistyönä.
2. Elinten rekisteröintiedellytyksiin olisi sisällytettävä:
 - sitoutuminen täydelliseen riippumattomuuteen arvioihin päädyttäessä
 - yhden tai useamman jäsenvaltion (tai niiden viranomaisen) suorittama tunnustaminen
 - toiminnan perustuminen tämän suosituksen 6 kohdassa tarkoitettuihin yhteisiin standardeihin, toimintamenetelmiin ja ohjeistoihin
 - vertaistahojen ja muiden asiantuntijoiden suorittama säännöllinen ulkoinen tarkastelu, johon sisältyy perusteiden, menetelmien ja tarkastelun tulosten julkaiseminen.